

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Департамент загальної середньої та дошкільної освіти

пр. Перемоги, 10 м. Київ, 01135, тел.(044)481-47-69, факс (044)481-47-69, E-mail: dzsdo@mon.gov.ua

05.02.2018 № 2.5-281

Департаменти (управління) освіти і науки обласних, Київської міської державних адміністрацій

Шановні колеги!

У зв'язку із багаточисленними зверненнями батьків дітей з особливими освітніми потребами про надання роз'яснення стосовно тривалості уроків в інклюзивних класах, а також щодо функціональних обов'язків асистента вчителя інформуємо.

Згідно з пунктом 10 Порядку організації інклюзивного навчання у загальноосвітніх навчальних закладах, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 15 серпня 2011 р. № 872 (далі – Порядок), навчально-виховний процес у класах з інклюзивним навчанням здійснюється відповідно до робочого навчального плану закладу загальної середньої освіти. Для учнів з особливими освітніми потребами може бути складений індивідуальний навчальний план, а розклад уроків складається з урахуванням індивідуальних особливостей їх пізнавальної діяльності.

Також, відповідно до пункту 12 Порядку, для кожного такого учня складається індивідуальна програма розвитку дитини, яка забезпечує індивідуалізацію навчання, визначає конкретні навчальні стратегії та підходи.

Тривалість уроків для учнів з особливими освітніми потребами в інклюзивних класах не відрізняється від тривалості уроку для інших учнів та згідно з частиною 5 статті 16 Закону України «Про загальну середню освіту» становить: у перших класах - 35 хвилин, у других - четвертих класах - 40 хвилин, у п'ятих - одинадцятих класах - 45 хвилин.

Наголошуємо, що 20-25 хвилин – це тривалість додаткового індивідуального корекційно-розвиткового заняття (35-40 хвилин – групового) (пункт 11 Положення). Такі заняття визначені індивідуальною програмою розвитку дитини, проводяться вчителями-дефектологами (корекційними педагогами) і психологами закладу загальної середньої освіти та у разі потреби - додатково залученими фахівцями, з якими заклад загальної середньої освіти або відповідний орган управління освітою укладають цивільно-правові договори. Оплата таких занять здійснюється за рахунок коштів субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на надання державної підтримки особам з особливими освітніми потребами (постанова Кабінету Міністрів України від 14 лютого 2017 р. № 88).

Години, визначені в індивідуальній програмі розвитку для проведення корекційно-розвиткових занять, не враховуються під час визначення гранично

допустимого тижневого навчального навантаження учнів з особливими освітніми потребами.

Стосовно посадових обов'язків асистента вчителя інформуємо, що основною функцією такого педагогічного працівника є співпраця з вчителем класу, що допомагає приділити увагу кожному учню під час освітнього процесу.

Окрім того, асистент вчителя допомагає учням з особливими освітніми потребами у виконанні навчальних завдань, залучає їх до різних видів навчальної діяльності. Такі фахівці у складі групи педагогічних працівників закладу освіти приймають участь у розробленні та виконанні індивідуальної програми розвитку дитини, адаптують навчальні матеріали з урахуванням індивідуальних особливостей її навчально-пізнавальної діяльності.

На сьогодні, відповідно до Типових штатних нормативів загальноосвітніх навчальних закладів, затверджених наказом МОН від 06.12.2010 № 1205, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 22.12.2010 р. за № 1308/18603, у школах, де запроваджується інклюзивне навчання, може вводитися посада асистента вчителя для роботи з учнями з особливими освітніми потребами із розрахунку 0,5 ставки на клас, у якому навчаються такі діти.

Інформуємо, що Міністерством розроблено проект наказу про внесення змін до наказу МОН від 06.12.2010 № 1205, яким передбачено ведення ставки асистента вчителя на клас, а також введення до штатних нормативів закладів загальної середньої освіти посади вчителя-дефектолога.

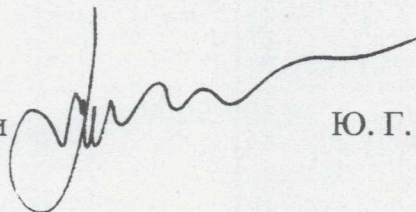
Щодо індивідуального супроводження дитини під час навчання - згідно з абзацом 2 пункту 14 Порядку, освітні та соціальні потреби дітей із складними порушеннями розвитку під час їх перебування в загальноосвітньому навчальному закладі задовольняються соціальними працівниками, батьками або особами, уповноваженими ними.

Забезпечення супроводу таких дітей може бути здійснено шляхом укладання відповідних угод між департаментами освіти та науки і департаментами соціального захисту населення. Також, за потреби, таку функцію може виконувати один із батьків або особа, визначена батьками в їхній письмовій заяві. Це співвідноситься із статтею 12 Закону України «Про охорону дитинства», згідно з якою на батьків покладається відповідальність за виховання, навчання і розвиток дитини.

Керівники загальноосвітніх навчальних закладів, у яких навчаються діти із складними порушеннями розвитку, у тому числі діти з розладами аутичного спектра, синдромом Дауна, тяжкими порушеннями опорно-рухового апарату тощо, зобов'язані забезпечити доступ до навчально-виховного процесу асистента дитини з числа батьків або осіб, які їх замінюють, з урахуванням вимог санітарного законодавства.

З повагою

Директор департаменту
загальної середньої та дошкільної освіти

Ю. Г. Кононенко